

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:3051

av Christer Nylander m.fl. (FP, M, C, KD)

med anledning av prop. 2014/15:85 Ökad
individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att nationella prov bör införas inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i kurserna svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska och att Statens skolverk bör få i uppdrag att ta fram de nationella proven.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Statens skolverk i uppdrag att följa upp hur reformen genomförs.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Statens skolinspektion i uppdrag att genomföra en systematisk tillsyn av vuxenutbildningen på både huvudmänna- och enhetsnivå.

Motivering

Regeringen föreslår i proposition 2014/15:85 Ökad individanpassning – en effektivare sfi och vuxenutbildning att det bör tas fram ett material för att stödja en likvärdig bedömning och betygsättning inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå i kurserna svenska, svenska som andraspråk, matematik, engelska och samhällskunskap.

Komvux på grundläggande nivå är den enda delen av skolväsendet där betygsättning sker utan stöd av nationella prov. Alliansen anser att det bör införas nationella prov inom kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå. Avsaknaden av nationella prov eller något nationellt test för vuxna på grundläggande nivå kan bidra till att likvärdigheten mellan kommuner och skolor eller anordnare inte går att uppnå.

Remissinstansen Nationellt centrum för svenska som andraspråk förordar nationella

prov framför stödmaterial och pekar även den på att avsaknaden av nationella prov sannolikt bidrar till bristen på likvärdighet mellan kommuner och skolor eller anordnare. Idag finns det inom den kommunala vuxenutbildningen (komvux) på gymnasial nivå nationella prov som bör användas av lärarna i vissa kurser i svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik. Inom utbildning i svenska för invandrare (sfi) ska lärarna använda nationella slutprov för kurserna B, C och D.

Alliansen anser att nationella prov skulle innebära en mer likvärdig och rättvis bedömning och betygsättning och ge underlag för att analysera i vilken utsträckning kunskapskraven uppfylls på skolnivå, huvudmannanivå och nationell nivå. Det finns en risk att lärare gör olika tolkningar av de kunskapskrav som finns för olika betygsnivåer. Nationella prov kan även bidra till att konkretisera kursplanerna och innebära en ökad måluppfyllelse för eleverna.

Då nationella prov medför en större administrativ börda både för Skolverket, som ska utveckla proven, och för lärare, som bl.a. ska rätta dem, än vad ett stödmaterial gör finns det enligt vår mening skäl att låta de nationella proven omfatta endast de kurser och ämnen där det finns obligatoriska nationella prov inom den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå. Nationella prov bör därför endast införas inom komvux på grundläggande nivå i kurserna svenska, svenska som andraspråk, matematik och engelska. Detta bör regleras i förordning och Skolverket ges i uppdrag att ta fram nationella prov i nämnda kurser.

Vidare är de av regeringen föreslagna ändringarna i sfi-undervisningen viktiga att följa upp. I prop. 2014/15:85 nämns bland annat förekomsten av ogiltigt uppställda förkunskapskrav, vilket i praktiken hindrar många elever att studera på komvux och sfi samtidigt. Vi vet också att kursutbud och antalet timmar som en elev erbjuds undervisning kan skilja sig åt från kommun till kommun. Därför anser vi att regeringen bör ge Statens skolverk i uppdrag att följa hur reformen genomförs och vad den får för resultat.

I betänkandet Kommunal vuxenutbildning på grundläggande nivå – en översyn för ökad individanpassning och effektivitet (SOU 2013:20) föreslås att Skolinspektionen ges i uppdrag att genomföra systematisk tillsyn av vuxenutbildningen på både huvudmannanivå och enhetsnivå. I dagsläget är det inte systematiserat när tillsyn sker på enhetsnivå och när den enbart sker på huvudmannanivå. En sådan systematisering av tillsynen som utredningen föreslår skulle ytterligare stärka säkerställandet av

utbildningens kvalitet och likvärdighet. Därför anser vi att regeringen bör ge Skolinspektionen ett sådant uppdrag.

Christer Nylander (FP)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Ulrika Carlsson i Skövde (C)

Annika Eclund (KD)